

Posudek vedoucího bakalářské práce práce na téma:

EMOCIONÁLNÍ KARTOGRAFIE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ FACULTY OF FINE ARTS

autor: Monika Rýglová

ateliér: ATELIER INTERMÉDIA

vedoucí práce: MgA. Pavel Sterec, Ph.D.

oponent práce: MgA. Jan Pfeiffer

Cílem práce, podle slov autorky je výtvarné zpracování vnímání map, jako určitého faktu, podle kterého vyhodnocujeme a vyobrazujeme si celý svět. Mapy ukazují svět podle pravdy, ale přesto tomu nemůžeme zcela věřit... První projekt pracující z tématem mapy, se kterým autorka pracovala byla klauzurní práce "Teraincognita" - Země nepoznaná. Projekt se skládal ze tří glóbusů, tří generací babičky, matky a dcery. Na glóbosech byli ponechány pouze ta místa, která každá z nich navštívila. Vznikla tak generační zpráva o možnosti různého pohybu, či nemožnosti pohybu. Ve vlastním 3D glóbusu autorka zvolila pro zobrazení navštívená místa líni, trasy. Cestování kamkoliv je pro ni oproti předchozím generacím již zcela na denním pořádku.

V pořadí druhý mapový projekt je autorčin bakalářský projekt. V projektu sehrál klíčovou roli - program založený na principu Eye trackingového snímání očí při sledování počítačové obrazovky. S použitím Open sourcesového programu GazeRecorder, který sloužit pro sbírání dat toho, čeho si uživatel, pozorovatel všímá nejvíce. Podle autorky je pohyb oka opravdový zájem, to co zaujme tvůj zrak - je pravdivá zpráva. Autorka oslovila deset vybraných participantů. Vybraní byli především jak cizinci z různých míst žijící v Čechách, tak i v jednom případě s rodilou češkou. Výzkum potvrdil, že se diváci soustřeďují především na svou domovinu. Autorka záměrně ponechávala pokyny na úvod setkání co neotevřenější. Délka pro jeden pohled bylo 60 vteřin. Následovaly rozhovory s jednotlivými participanty - otázky byly autorkou pro všechny stejně připravené. Pověstinou se však rozběhli do přirozené diskuze o vztahu k mapám - politické názorům atd. Autorka pokládala i základní otázku: Co je tvůj domov? Nejčastější odpovědí bylo, že pocit domova se sestava z přítomností spřízněných lidí.

Nasbíraná data autorka použila pro sérii polystyrenových objektů, map světa o rozměrech 45x80. Autorka vybrala data od pěti participantů, tak aby se pohyb očí neopakoval a každý reprezentoval oční vztah k jinému geografickému místu. Výsledek Eye trackingového záznamů proměňuje na osobní vrstevnice, novou osobní horninu, kterou zasazuje do mapy. Vrstevnice barevně koloruje podle existující barevné škály užitého grafu. Je důležité zmínit, že objekty v době psaní posudku byly ještě v procesu a je tak nesnadné opakovat či komentovat detaily, které vnímám jako zásadní. Zůstává tedy otázkou jak bude dokončena podoba vrstevnic, zdali budou jednotlivé hrany zbroušeny, zda barevnost bude přísně precizní či živelně barvena. Současně je důležitý i klíč k výškám jednotlivých vrstevnic - logický, metaforicky atd. U jednotlivých objektů nejsou uvedena jména participantů, ale řada klíčových slov, podle kterých má divák složit narativ mapy. Umístění map autorka plánuje do jedné řady v úrovni očí. Autorka zvažuje obohatit objekty o dokumentární záběry s rozhovory.

Autorka si uvědomuje enivremnotální konotace projektu, konkrétně např. v pojmech "Heating" který se používá v záznamech pohybu zraku - tam kam se dívám, tam působím. Současně toto téma nechce příliš zvýrazňovat a ponechává jej skryté, což vnímám jako vhodné. Na celé práci spatřuji jako zajímavé roli sociální kartografky, kterou si autorka dává. Uvědomuje si i možnou spolupráci s odborníky v oborech, do kterých její činnost přesahuje. V budoucím vývoji bych tak doporučil pracovat ještě precizněji s oscilací na hranici mezi uměleckým výzkumem, amatérem, odborníkem a intuitivním hledačem. Doporučuji rovněž větší vytěžení Open sourceových programů: 3D tisků, fréz, scanů atd, tak aby forma děl vycházela ze samého novomediálního, technologického procesu. Autorka se udržuje v jistém informačním embargo a svou práci nekonfrontuje s již existujícími uměleckými díly a autoritami v tomto tématu. Nejsem jistě zastáncem formálního plagiátorství, ale myslím si, že znalost různých řešení by napomohlo k jasnějším vizím finálního díla. Toto doporučuji i vzhledem k tomu, že autorka téma map hodlá dále rozvíjet i ve své magisterské práci. Na závěr bych chtěl uvést své pozorování nad užitou estetikou díla, autorka vyznává velmi čistou post-internetovou estetiku, (která je patrná především ve výše zmiňované práci "Teraincognita", která není však zcela vědomým záměrem. Přejí autorce chuť objevovat a prohlubovat v jejím dalším uměleckém rozvoji.

Doporučuji k obhajobě

Navrhovaná známka: 1

Otázky k obhajobě:

1. Jak se vnímáte strategie v práci z mapou autorů jako je Jana Kasalová, nebo Francis Alÿs?
Kteří autoři pracující z tématem mapy a jsou pro Vás klíčoví?

2. Popište přesný vztah Vašich frekventantů v rámci autorství ve Vašem díle?

3. Co pro Vás znamená kartografie jaké obor?

Jan Pfeiffer